

ศักยภาพการแข่งขัน ของทุเรียนไทยในตลาดโลก

ทุเรียนในฐานะพืชเศรษฐกิจ

- ทุเรียนเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของไทย โดยเฉพาะในภาคการส่งออก โดยทำรายได้มหาศาลเข้าประเทศในแต่ละปี และได้รับการขนานนามว่าเป็น "ราชาแห่งผลไม้" ในหลายประเทศ โดยเฉพาะจีน
- ความสำคัญของทุเรียนในฐานะพืชเศรษฐกิจไทย
- พืชเศรษฐกิจอันดับ 1 ของกลุ่มผลไม้ส่งออก: ทุเรียนเป็นสินค้าส่งออกอันดับหนึ่งในกลุ่มผลไม้ไทยที่ส่งออกไปทั่วโลก ตลาดหลักคือ จีน ออสเตรเลีย และเวียดนาม
- สร้างรายได้มหาศาล: ในปี 2567 (ข้อมูลถึงเดือนมีนาคม 2568) การส่งออกทุเรียนมีมูลค่ารวมกว่า 157,506 ล้านบาท (หรือ 4,404.9 ล้านเหรียญสหรัฐ) โดยทุเรียนสดมีมูลค่าถึง 134,852 ล้านบาท
- สัดส่วนการบริโภคต่างประเทศสูง: ทุเรียนไทยมีสัดส่วนการบริโภคในตลาดต่างประเทศสูงถึง 75% ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ทำให้เป็นพืชที่ขับเคลื่อนการส่งออกอย่างแท้จริง
- สร้างรายได้ให้เกษตรกร: การปลูกทุเรียนสร้างรายได้ให้เกษตรกรค่อนข้างสูง โดยในทศวรรษที่ผ่านมา ราคาทุเรียนที่ระดับฟาร์มปรับตัวเพิ่มขึ้นกว่า 5 เท่าตัว
- พัฒนาสายพันธุ์และคุณภาพ: ไทยมีการพัฒนาสายพันธุ์ทุเรียนอย่างต่อเนื่อง มีความหลากหลายทางพันธุกรรมสูง โดยเฉพาะพันธุ์หมอนทองที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในตลาดโลก

ชนิดผลไม้	ปริมาณการส่งออก (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	มูลค่า (ล้านบาท)	ตลาดส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรก (สัดส่วน)
ทุเรียน	859,183	3,755.7	134,852	1. จีน (97.4%) 2. ฮ่องกง (1.3%) 3. เกาหลีใต้ (0.3%) 4. มาเลเซีย (0.2%) 5. สหรัฐอเมริกา (0.2%)
ลำไย	527,927	571.2	19,698	1. จีน (73.1%) 2. อินโดนีเซีย (14.2%) 3. เวียดนาม (6.7%) 4. มาเลเซีย (1.5%) 5. อินเดีย (1.0%)
มังคุด	284,860	490.5	17,573	1. จีน (91.0%) 2. เวียดนาม (4.8%) 3. เกาหลีใต้ (1.6%) 4. สหรัฐฯ (0.5%) 5. สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (0.3%)
มะพร้าวอ่อน	257,428	217.4	7,616	1. จีน (82.7%) 2. สหรัฐฯ (7.1%) 3. ฮ่องกง (2.1%) 4. สิงคโปร์ (1.6%) 5. เนเธอร์แลนด์ (1.5%)
มะม่วง	106,753	133.09	4,716	1. เกาหลีใต้ (61.8%) 2. มาเลเซีย (25.6%) 3. ญี่ปุ่น (2.9%) 4. เวียดนาม (2.8%) 5. สปป.ลาว (0.8%)

มูลค่าส่งออกผลไม้สดที่สำคัญของไทย ปี 2567

มูลค่าส่งออกทุเรียนสด*

72%

ของมูลค่าส่งออกผลไม้สดทั้งหมด

*มูลค่าส่งออกทุเรียนแช่แข็งปี 2567 เท่ากับ 649.2 ล้านบาท คิดเป็น 94% ของการส่งออกผลไม้แช่แข็ง (22,654 ล้านบาท)

การส่งออกทุเรียนไปจีนของไทย

ก่อนปี 2530

- เริ่มปลูกในภาคตะวันออก และภาคใต้ของไทย เช่น จันทบุรี ระยอง นครศรีธรรมราช และชุมพร
- มีบทบาทสำคัญในระบบ เศรษฐกิจระดับท้องถิ่น
- การส่งออกทุเรียนยังมี ปริมาณไม่มาก

ปี 2530-2540

- เริ่มมีการส่งออกทุเรียนไป ยังตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะฮ่องกงและสิงคโปร์
- ทุเรียนกลายเป็นผลไม้ ส่งออกสำคัญของไทย

ปี 2541-2550

- ทุเรียนไทยเข้าสู่ตลาดจีน มากขึ้นโดยเฉพาะหลังจาก เปิดการค้าเสรีระหว่าง อาเซียน-จีน (ACFTA) ใน ปี 2545

ปี 2551-2564

- เป็นสินค้าส่งออกอันดับ 1 ของผลไม้ไทย
- จีนนำเข้าทุเรียนไทยเป็น สัดส่วนมากกว่า 90%
- การลงทุนจากจีนผ่านล้ง
- จีนกำหนดมาตรฐานเพิ่มขึ้น (GAP GMP DOA)
- นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย ตรวจสอบคุณภาพ

ปี 2565-ปัจจุบัน

- เกิดคู่แข่งขึ้นหลายประเทศ ได้แก่ เวียดนาม มาเลเซีย ฟิลิปปินส์
- จีนเข้มงวดในการนำเข้า
- ปัญหาระดับการค้า การ สวมสิทธิ์ ทุเรียนอ่อน เป็นอุปสรรคสำคัญต่อ ศักยภาพทุเรียนไทย
- มีการส่งออกไปหลายประเทศ แต่จีนยังคงเป็นตลาดหลัก

เงื่อนไขการส่งออกผลไม้สด 22 ชนิดจากไทยไปจีน

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร

เกณฑ์/มาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกทุเรียนไทยไปจีน

สวนทุเรียน

มกษ.9001

ใบรับรองแหล่งพืช GAP (Good Agricultural Practices) หรือ
หลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ประกอบด้วย

1. **แหล่งน้ำ** ที่ใช้ต้องมาจากแหล่งน้ำที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต
2. **พื้นที่ปลูก** ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน สิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต
3. **วัตถุอันตรายทางการเกษตร** มีการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ในสถานที่เก็บที่มีดัดชิด ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้องและใช้ตามคำแนะนำหรือตามฉลากที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร
4. **การจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว** มีแผนควบคุมการผลิตมีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน
5. **การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว** เก็บเกี่ยวผลผลิตที่มีอายุเหมาะสมและถูกสุขลักษณะ ตามความต้องการของตลาดหรือข้อกำหนดของลูกค้า
6. **การพักผลผลิต การขนย้าย และการเก็บรักษา** มีการจัดการอย่างถูกสุขลักษณะของสถานที่ วิธีการขนย้าย การพักผลผลิต และ/หรือเก็บรักษาผลผลิต
7. **บุคลากร** ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกสุขลักษณะ
8. **เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ** มีบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมี ประวัติการฝึกอบรม ข้อมูลผู้รับซื้อผลผลิตการปฏิบัติงานก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวและเก็บรักษาข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญอย่างน้อย 2 ปี ของการผลิตติดต่อกันหรือตามที่ลูกค้าต้องการ

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ยื่นผ่าน **กรมวิชาการเกษตร** โดยตรง **ไม่มีค่าใช้จ่าย**
- หาก **ใช้บริการ “หน่วยรับรองเอกชน”** เช่น ISO, FSSC หรือผ่านบริษัทตัวกลาง **อาจมีค่าใช้จ่าย** เช่น ค่าตรวจประเมินเอกชน / ค่าบริการยื่นคำขอ
- อายุใบรับรอง - พืชล้มลุก 2 ปี / พืชยืนต้น 3 ปี

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร มกษ. 9001-2564								
เดิม ทั้งหมด 116 ข้อ (ข้อกำหนดหลัก 23 ข้อ ข้อกำหนดรอง 42 ข้อ และข้อแนะนำ 51 ข้อ)								
เป็น ทั้งหมด 107 ข้อ (ข้อกำหนดหลัก 36 ข้อ ข้อกำหนดรอง 54 ข้อ และข้อแนะนำ 17 ข้อ)								
รายการ	จำนวน ข้อ	มกษ. 9001-2556			จำนวน ข้อ	มกษ. 9001-2564		
		หลัก	รอง	แนะนำ		หลัก	รอง	แนะนำ
1 น้ำ	14	5	2	7	13	5	5	3
2 พื้นที่ปลูก	11	4	4	3	11	5	5	1
3 วัตถุอันตรายทางการเกษตร	21	5	8	8	23	11	9	3
4 การจัดการในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว	19	2	6	11	19	5	10	4
5 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	14	3	6	5	15	6	8	1
6 การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา	9	-	5	4	9	1	7	1
7 สุขลักษณะส่วนบุคคล/บุคลากร	8	1	3	4	8	2	4	2
8 เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ	20	3	8	9	9	1	6	2
รวม	116	23	42	51	107	36	54	17

เกณฑ์การตัดสินผลการตรวจประเมิน โดยข้อกำหนดหลักต้องผ่าน 100% (36 ข้อ) ข้อกำหนดรองต้องผ่านไม่ต่ำกว่า 60% (33 ข้อ) รวม 69 ข้อ และในกรณีต่ออายุใบรับรองต้องมีการปรับปรุงข้อกำหนดรองเพื่อพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ 80% ของข้อกำหนดรองทั้งหมด

เกณฑ์/มาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกทุเรียนไทยไปจีน

โรงคัดบรรจุ (ล้าง)

ใบรับรอง GMP หรือ การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด

(GOOD MANUFACTURING PRACTICES FOR PACKING HOUSE OF FRESH FRUITS AND VEGETABLES)

- เป็นมาตรฐานสำหรับโรงผลิตอาหารรวมถึงล้างหรือโรงงานคัดบรรจุที่รับซื้อพืชผลการเกษตร ซึ่งมาตรการที่ใช้กำหนดมาตรฐานมีดังนี้
 - สุขลักษณะของสถานที่ตั้งกับอาคารผลิตเหมาะสมปลอดภัย
 - เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้เหมาะสมปลอดภัย
 - กระบวนการผลิตเป็นไปตามหลักสุขาภิบาลที่ดี
 - สิ่งอำนวยความสะดวกตามหลักสุขาภิบาล
 - การบำรุงรักษาให้สะอาดและปลอดภัยเสมอ
 - ความปลอดภัยของบุคลากร
- ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร ไม่มีค่าใช้จ่าย

ในการส่งออกทุเรียน โดยเฉพาะไปประเทศที่เข้มงวด เช่น จีน ต้องมี เพื่อขึ้นทะเบียนโรงคัดบรรจุ/รวบรวมให้สามารถส่งออกได้

หนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนโรงงานผลิตสินค้าพืชของโรงคัดบรรจุ (ใบ DOA)

- ใช้ระบุตัวตนของโรงงานผลิตสินค้าพืชสำหรับประกอบเอกสารเพื่อการส่งออกต่าง ๆ
- ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร โดยไม่มีค่าใช้จ่าย หรือสถานที่อื่นที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด
- จะต้องได้รับการรับรองตั้งแต่ 1 มาตรฐานหรือมากกว่าก่อนการขึ้นทะเบียนโรงงานผลิตสินค้าพืช (มกษ.9023-2550/ มกษ.9024-2550/มกษ.9035-2553/มกษ.1004-2557/มกษ.9047-2560 / อื่น ๆ ตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด
- การขึ้นทะเบียนมีอายุ 2 ปี

- ค่าบริการของหน่วยงานเอกชน
 - บริการ GMP: 20,000–150,000 บ.
 - บริการเตรียม DOA: 5,000–30,000 บ.
- ใบ DOA (รหัสโรงคัดบรรจุ) ออกได้โดย กรมวิชาการเกษตรเท่านั้น ไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือผ่านเอกชน
- ใบ GMP ที่ออกโดยเอกชน เช่น ISO22000 หรือ HACCP มักเหมาะกับการค้าสากล แต่ไม่สามารถใช้ “แทน” ใบ GMP ของกรมวิชาการเกษตรสำหรับขึ้นทะเบียน DOA ได้โดยตรง

เกณฑ์/มาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกทุเรียนไทยไปจีน

หลักปฏิบัติในการตรวจและรับผลทุเรียนสำหรับโรงรวบรวมและโรงคัดบรรจุ (มกษ.9070-2566)

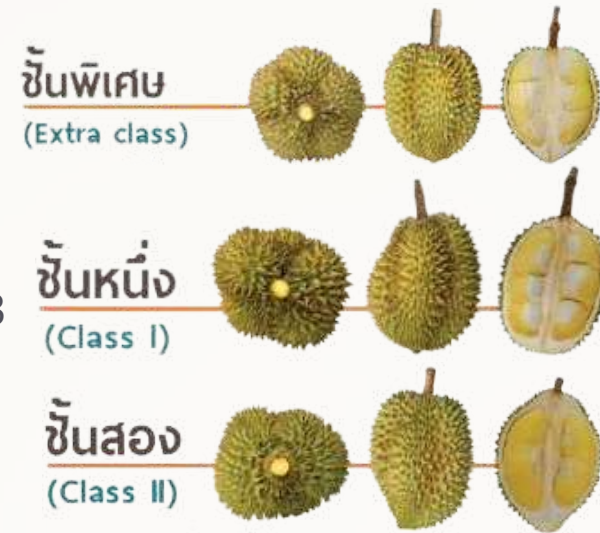
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประกาศกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรสำหรับหลักปฏิบัติในการตรวจและรับผลทุเรียนสำหรับโรงรวบรวมและโรงคัดบรรจุเป็นมาตรฐานบังคับ พ.ศ. 2567 เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2567 และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2567 โดยจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 1 ปี (10 กรกฎาคม 2568)
- บังคับใช้กับผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้นำเข้าทุเรียนทั้งผลเพื่อการบริโภคสด ***ยกเว้นทุเรียนตัดแต่งพร้อมบริโภค (มกษ.9039) และทุเรียนแช่เยือกแข็ง (มกษ.9046)**
- หลักเกณฑ์การปฏิบัติ ประกอบด้วย
 - การตรวจและรับผลทุเรียน
 - ทุเรียนทุกลูกต้องมีข้อมูลแสดงแหล่งปลูก (เช่น การรับรอง GAP / อายุผลทุเรียน / ผลการตรวจวิเคราะห์น้ำหนักเนื้อแห้งของทุเรียน)
 - ตรวจลักษณะภายนอกทุกผลจากทุกรุ่น
 - แยกผลทุเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์
 - ทวนสอบความความแก่ของผลทุเรียน ต้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดตาม มกษ.3 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ทุเรียน
 - การฝึกอบรม
 - ผู้ควบคุมการเก็บเกี่ยว - ส่วนใหญ่ดำเนินการเป็นทีมเรียกว่า “สายตัด” หรือ “ชุดตัด” ประกอบด้วย คนตัดหรือมือตัด / คนรับหรือมือรับ / คนขน
 - ผู้ตรวจสอบความแก่ของผลทุเรียน ต้องได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตร ได้แก่ เทคนิคการตรวจพินิจลักษณะภายนอกของผลทุเรียนแก่ และ เทคนิคการตรวจวิเคราะห์น้ำหนักเนื้อแห้งของทุเรียน
 - การบันทึกข้อมูลเพื่อตามสอบ
 - บันทึกการตรวจและการรับผลทุเรียนในแต่ละรุ่นให้สามารถเข้าถึงได้สะดวกและเก็บรักษาข้อมูลไว้อย่างน้อย 2 ปี

เกณฑ์/มาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกทุเรียนไทยไปจีน

การแบ่งชั้นคุณภาพ

- ชั้นพิเศษ (Extra class) - มีคุณภาพที่ดีที่สุด มีลักษณะหนามสมบูรณ์ จำนวนพูสมบูรณ์ไม่น้อยกว่า 4 พู ไม่มีตำหนิและไม่มี ความผิดปกติด้านรูปทรง
- ชั้นหนึ่ง (Class I) - มีคุณภาพดี จำนวนพูสมบูรณ์ไม่น้อยกว่า 3 พู พูไม่สมบูรณ์อีก 2 พู และไม่ทำให้รูปทรงผลทุเรียนเสียไป
- ชั้นสอง (Class II) - มีคุณภาพ จำนวนพูสมบูรณ์ไม่น้อยกว่า 2 พู พูไม่สมบูรณ์อีก 2 พู และไม่ทำให้รูปทรงทุเรียนเสียไป

ชั้นพิเศษ
(Extra class)

ชั้นหนึ่ง
(Class I)

ชั้นสอง
(Class II)

มาตรฐานสินค้าเกษตร ทุเรียน (มกษ.3-2567)

คุณสมบัติ

- การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (มกษ. 9001-2564)
- มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด (มกษ. 9035-2563) หรือมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. 9047-2560)

การจัดขนาดทุเรียน

รหัสขนาด	น้ำหนักต่อผล (kg)
1	>4
2	>3 ถึง 4
3	>2 ถึง 3
4	>1 ถึง 2
5	0.5 ถึง 1

ขนาดผลทุเรียนที่เป็นพันธู์ทางการค้าทั่วไป

- พันธุ์หมอนทอง ไม่น้อยกว่า 1.2 kg และไม่มากกว่า 6.0 kg
- พันธุ์ชะนี ไม่น้อยกว่า 1.5 kg และไม่มากกว่า 5.0 kg
- พันธุ์ก้านยาว ไม่น้อยกว่า 1.2 kg และไม่มากกว่า 5.0 kg

เกณฑ์กำหนดเนื้อแห้ง (ปริมาณแป้ง)ของทุเรียน

- หมอนทอง ไม่น้อยกว่า 32%
- ชะนี ไม่น้อยกว่า 30%
- กระดุมทอง ไม่น้อยกว่า 27%
- ก้านยาว ไม่น้อยกว่า 32%
- พวงมณี ไม่น้อยกว่า 30%

การแบ่งเกรดผลผลิตในการรับซื้อ จะแบ่งออกตามน้ำหนักและจำนวนพู ดังนี้

- เกรด A มีจำนวน 5 พูเต็ม น้ำหนัก 2 - 5.5 KG
- เกรด AB มี 4 พู หรือ 3 พูเต็ม กับอีก 1 เม็ดขึ้นไป น้ำหนัก 2 - 5.5 KG
- เกรด C มี 2 พูกับ 1 เม็ดขึ้นไป

*ตกรวด คือ ทุเรียนผิวไม่สวย น้ำหนักต่อผลเกิน 6 กก. หรือน้อยกว่า 1.5 กก. / จัมโบ้ 4.5 - 6 KG

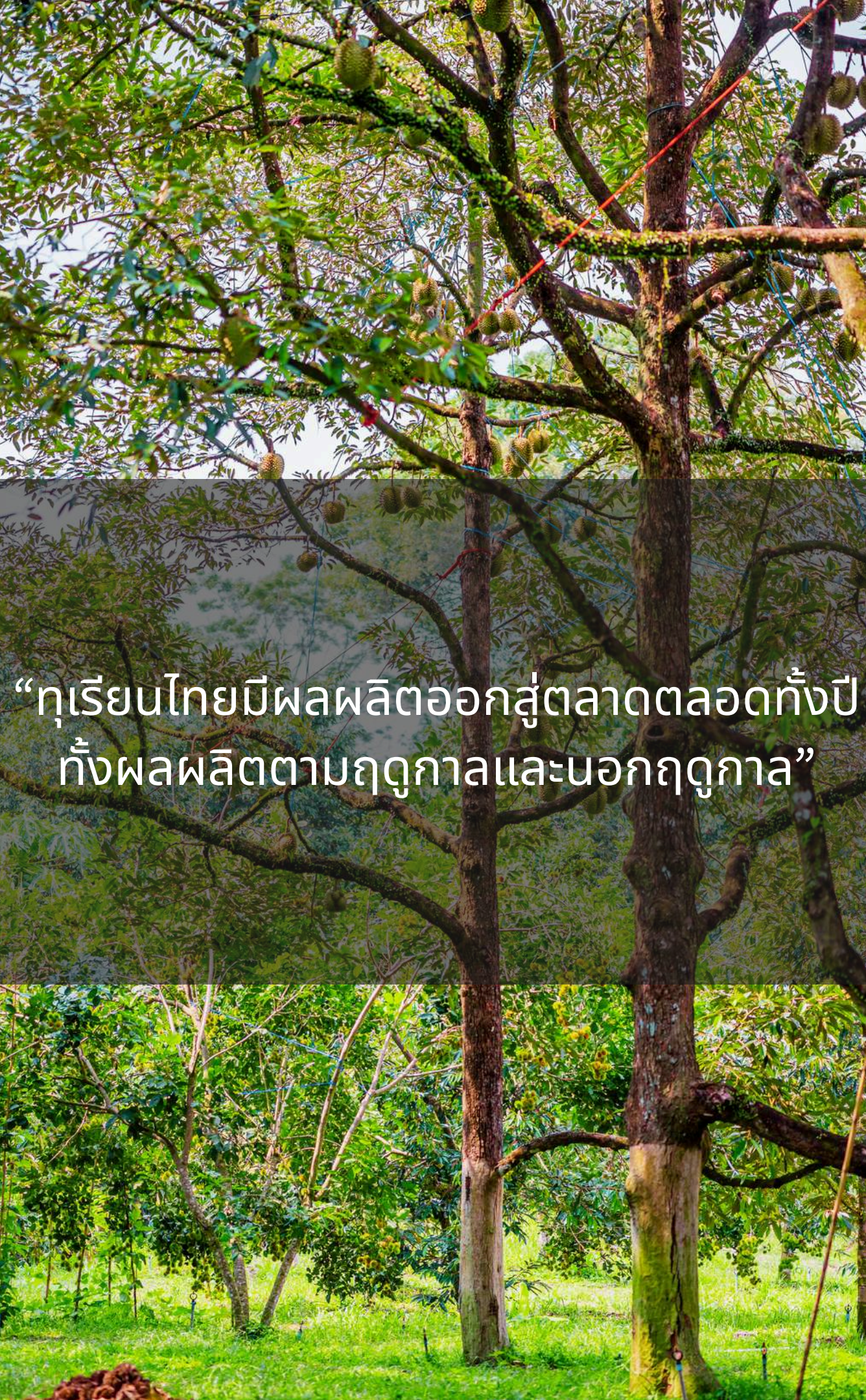
ส่งออกได้ แต่สุกไม่เสมอกัน

*กล่องสำหรับส่งออก 1 กล่อง บรรจุได้ 18 KG จะใส่ทุเรียนได้ประมาณ 6 ลูก ดังนั้นล้งจะรับซื้อทุเรียนที่มีไซส์เฉลี่ยที่ 2.5 - 3 KG

ที่มา: ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

ฤดูกาลเก็บเกี่ยวทุเรียนไทยและประเทศต่าง ๆ

พื้นที่	เดือน											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ไทยภาคตะวันออก												
ไทยภาคใต้												
มาเลเซียเหนือ												
มาเลเซียตะวันตก												
มาเลเซียตะวันออก												
มาเลเซียใต้												
อินโดนีเซีย												
ฟิลิปปินส์												
เวียดนาม												
ลาว												
กัมพูชา												
เมียนมาร์												
บรูไน												
สิงคโปร์												
อินเดีย												
ศรีลังกา												
ออสเตรเลีย (N.Territory)												
ออสเตรเลีย (N.Queensland)												

“ทุเรียนไทยมีผลผลิตออกสู่ตลาดตลอดทั้งปี
ทั้งผลผลิตตามฤดูกาลและนอกฤดูกาล”

การเข้าสู่ตลาดจีนของทุเรียนแต่ละประเทศ

ไทย

- เป็นผู้ส่งออกทุเรียนรายแรก ๆ โดยได้รับอนุญาตให้ส่งออกทุเรียนสดไปยังจีนมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว
- **สถานะปัจจุบัน:** ยังคงเป็นผู้ส่งออกทุเรียนรายใหญ่ที่สุดในตลาดจีน แม้จะเริ่มมีการแข่งขันจากประเทศอื่น ๆ เพิ่มขึ้น

เวียดนาม

- **ก.ค. 2565** ได้รับอนุญาตให้ส่งออกทุเรียนสดไปยังจีนอย่างเป็นทางการ หลังจากที่ใช้เวลาเจรจาหลายปี (เดิมส่งออกได้เพียงทุเรียนแช่แข็งและทุเรียนแปรรูป)
- **สถานะปัจจุบัน:** การส่งออกทุเรียนสดไปจีนเติบโตอย่างรวดเร็ว และกลายเป็นคู่แข่งสำคัญของไทยในตลาดจีน โดยเฉพาะในช่วงต้นฤดูกาลที่ทุเรียนไทยยังออกสู่ตลาดไม่มากนัก

ฟิลิปปินส์

- **ม.ค. 2566** ได้รับอนุญาตให้ส่งออกทุเรียนสดไปยังจีนอย่างเป็นทางการ หลังจกมีการลงนามในพิธีสารระหว่างสองประเทศ
- **สถานะปัจจุบัน:** ฟิลิปปินส์เพิ่งเริ่มต้นการส่งออกทุเรียนสดไปจีน มีส่วนแบ่งตลาดไม่มากนักเมื่อเทียบกับไทยและเวียดนาม แต่มีศักยภาพในการเติบโต

มาเลเซีย

- **มิ.ย. 2566** ได้รับอนุญาตให้ส่งออกทุเรียนสดทั้งลูกไปยังจีนอย่างเป็นทางการ (เดิมส่งออกได้เพียงทุเรียนแช่แข็งและทุเรียนแปรรูป)
- **สถานะปัจจุบัน:** กำลังเพิ่มบทบาทในการส่งออกทุเรียนสดเข้าสู่ตลาดจีน โดยเฉพาะพันธุ์มูซังคิงที่มีราคาค่อนข้างสูงกว่าทุเรียนจากประเทศอื่น ๆ

มาตรการและนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมทุเรียนของประเทศเพื่อนบ้าน

- กำหนดกรอบยุทธศาสตร์ทุเรียนแห่งชาติจากแหล่งผลิตจนถึงตลาดส่งออก
- ลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และการวิจัยเทคโนโลยีแปรรูป
- ควบคุมคุณภาพและ TRACEABILITY อย่างเข้มข้น
- ส่งเสริมการเจรจาแบรนด์และตลาด เปิดโอกาสทุเรียนแช่แข็ง
- การทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงต่างๆ เพื่อให้เกิดผลชัดเจน

- ได้รับอนุญาตให้ส่งออกทุเรียนไปจีนเมื่อ พ.ศ. 68
- การขยายพื้นที่เพาะปลูกและเพิ่มผลผลิต มีพื้นที่ 9 จังหวัดที่มีศักยภาพสูงในการปลูกทุเรียน โดยเฉพาะทุเรียนจากกำปอต ซึ่งขึ้นชื่อว่าอร่อยที่สุดในประเทศ
- มีการสุ่มตัวอย่างและตรวจสอบทุเรียนเพื่อการส่งออกในอัตรา 2% ต่อล็อต หากไม่มีปัญหาด้านสุขอนามัยพืชเป็นเวลา 2 ปี อัตราการสุ่มตัวอย่างจะลดลงเหลือ 1% หากพบศัตรูพืชหรือสิ่งปนเปื้อน จะถูกห้ามส่งออกทั้งล็อตและอาจจะจับการส่งออกจากสวน/โรงงานที่เกี่ยวข้อง
- การดึงดูดการลงทุนและพัฒนาเทคนิคการปลูก
- ฤดูกาลเก็บเกี่ยวทุเรียนในกัมพูชาส่วนใหญ่เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายนถึงกรกฎาคม

- ให้ความสำคัญกับการขยายพื้นที่ปลูกทุเรียนในเชิงพาณิชย์ขนาดใหญ่
- นักลงทุนจีนจำนวนมากได้เข้ามาลงทุนตั้งสวนทุเรียนขนาดใหญ่ในลาว เนื่องจากเล็งเห็นถึงศักยภาพของพื้นที่สภาพภูมิประเทศที่คล้ายคลึงกับไทย และต้นทุนค่าแรงที่ต่ำกว่าพร้อมกับการนำเทคโนโลยีการเพาะปลูกและการจัดการที่ทันสมัยเข้ามาด้วย
- ใช้ประโยชน์จากเส้นทางรถไฟจีน-ลาว (LAOS-CHINA RAILWAY)
- พัฒนามาตรฐานและคุณภาพทุเรียน
- อยู่ระหว่างการเจรจาขอเปิดตลาดกับจีน

“คู่แข่งขันของทุเรียนไทย”

- ลักษณะภูมิอากาศคล้ายคลึงกับไทย
- ใช้เส้นทางขนส่งร่วมกัน
- ทุเรียนที่ปลูกหลักคือพันธุ์หมอนทอง

มูลค่าการนำเข้าทุเรียนของจีน ปี 2565 - 2567

ตารางแสดง สถานการณ์จีนนำเข้าทุเรียน ในปี2024

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)			สัดส่วน(%)			อัตราการ เติบโต
		2022	2023	2024	2022	2023	2024	
	โลก	4,032.07	6,699.50	6,992.49	100%			4.37
1	ไทย	3,843.98	4,558.68	4,014.35	95.34	68.05	57.41	-11.94
2	เวียดนาม	188.08	2,127.51	2,939.96	4.66	31.76	42.04	38.19
3	ฟิลิปปินส์	-	13.31	32.45	-	0.20	0.46	143.84
4	มาเลเซีย	-	-	5.71	-	-	0.08	-

ที่มา Global Trade Atlas

ตารางแสดง สถานการณ์จีนนำเข้าทุเรียน ในเดือนมกราคม-เมษายน ปี 2025

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)			สัดส่วน(%)			อัตราการ เติบโต
		2023	2024	2025	2023	2024	2025	
		มกราคม-เมษายน			มกราคม-เมษายน			
โลก		1,600.28	1,091.70	533.24	100%			-49.32
1	ไทย	1,397.44	716.69	454.58	87.32	65.65	82.17	-36.57
2	เวียดนาม	201.83	369.21	93.20	12.61	33.82	16.85	-74.76
3	มาเลเซีย	-	-	4.63	-	-	0.84	-
4	ฟิลิปปินส์	1.01	5.80	0.81	0.06	0.53	0.15	-85.90

ที่มา Global Trade Atlas

ตลาดทุเรียนในจีนมีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นตั้งแต่ปี 2565 เป็นต้นมา โดยมีผู้เล่นหลักคือ ไทย เวียดนาม มาเลเซีย และ ฟิลิปปินส์ ที่เริ่มเข้ามาจับบทบาทในการส่งออกทุเรียนสดและแปรรูปเข้าสู่ตลาดจีนมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ส่วนแบ่งตลาดทุเรียนของแต่ละประเทศมีการเปลี่ยนแปลง

สถิติการส่งออกทุเรียนไปจีน ประจำวันที่ 30 มิถุนายน 2568

โดยสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

วัน/เดือน/ปี	จำนวนตู้/ชิปเมนต์	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
30/6/2568	338	5,606.47	695.59

สสว. >>

ด่านส่งออก	ด่านนำเข้า	ภาคตะวันออก			ภาคใต้			ภาคอื่นๆ		
		จำนวน	ปริมาณ	มูลค่า	จำนวน	ปริมาณ	มูลค่า	จำนวน	ปริมาณ	มูลค่า
NP นครพนม	YOUYIGUAN	41	686.86	92.67	102	1,712.99	199.92	2	32.97	3.27
	DONGXING	5	83.81	7.47	16	277.24	42.94			
	PINGXIANG RAILWAY STATION				11	182.03	34.33			
	TIANBAO	2	32.83	2.28	2	29.74	2.13			
	HEKOU				3	52.42	8.83			
	Longbang									
MH มุกดาหาร	YOUYIGUAN	1	18.12	3.00						
	HEKOU									
LK ลาดกระบัง	NANSHA									
	SHEKOU PT									
CS เชียงแสน	XISHUANGBANNA	3	53.18	3.80	1	19.15	1.50			
CK เชียงของ	MOHAN	31	556.33	58.67	35	643.08	61.27	5	90.96	12.32
	YUNNAN									
LB แหลมดบัง	QINZHOU									
	NANSHA PT									
	QINZHOU									
	อื่นๆ									
NK หนงคาย	MOHAN RAILWAY STATION									
	MOHAN	7	118.13	16.06	55	940.13	131.26	2	33.98	5.60
	ALTAY									
DM ดอนเมือง	CHENGDU	1	2.31	0.40						
	HANGZHOU									
	อื่นๆ									
BA สุวรรณภูมิ	NANNING	6	17.78	3.23						
	CHENGDU	3	7.17	1.15						
	SHANGHAI				1	1.09	0.75			
	อื่นๆ	3	14.18	2.75						
รวม		103	1,590.69	191.47	226	3,857.87	482.93	9	157.91	21.19
รวมปริมาณส่งออกสะสมรายภาค		34,136.00	574,051.15	68,633.53	3,295.00	49,896.27	6,094	218	3,704.72	448.46

ปริมาณและมูลค่าส่งออกทุเรียนไปยังจีน
ตั้งแต่ 1 ม.ค. - 30 มิ.ย. 68

612,038 ตัน
มูลค่า 75,404 ลบ.

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร

ปริมาณการส่งออกทั้งสิ้น
ตั้งแต่ 1 มกราคม - 30 มิถุนายน 2568

จำนวน
37,797 ตู้/ชิปเมนต์

ปริมาณ
612,038.22 ตัน

มูลค่า
75,404.25 ล้านบาท

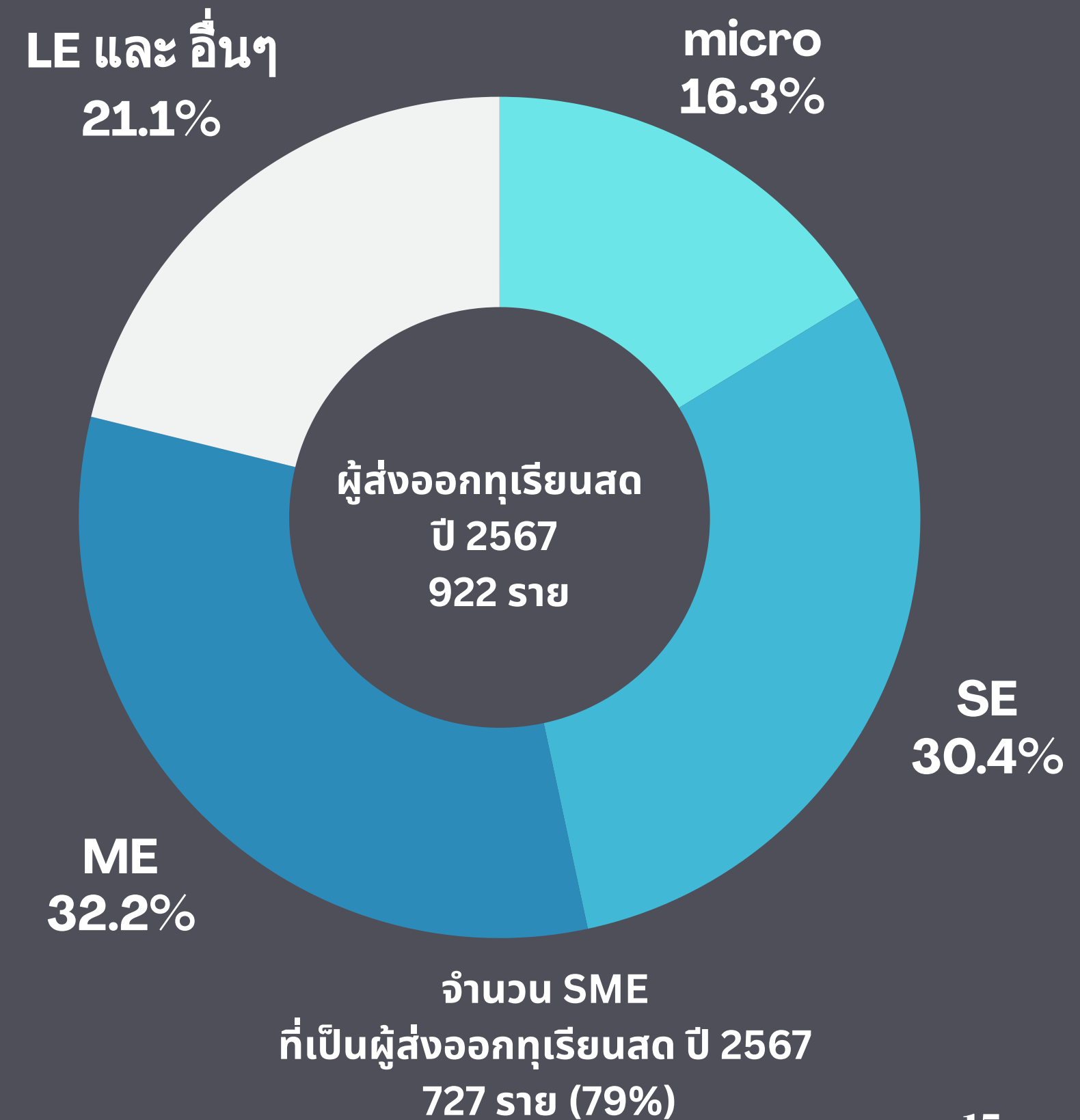
ภาพรวมการส่งออกทุเรียนไปจีนของไทย และ SME ปี 2567

มูลค่าส่งออกทุเรียนสดของ SME ปี 2567 915.9 M.USD
จากมูลค่าส่งออก SME 34,022.1 (2.7%)

มูลค่าส่งออกทุเรียนสด ปี 2567 3,755.7 M.USD
จากมูลค่าส่งออก 300,529.5 M.USD (1.2%)

ภาพรวมการส่งออกทุเรียนไทยไปยังประเทศจีน ทั้งปี 2567

ภาพรวมการส่งออกทุเรียนไทยไปยังประเทศจีน ทุก SIZE ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. - 30 ธ.ค. 67
มูลค่า 128,600.5 ล้านบาท ปริมาณ 487,386.3 ตัน

ทางถนน

ทางบก

ทางรถไฟ

ทางเรือ

ทางอากาศ

(ไม่รวมคนถือขึ้นเครื่อง)

ภาพรวม

SME

ภาพรวม

SME

ภาพรวม

SME

ภาพรวม

SM

มูลค่าการส่งออก
94,906.5 ล้านบาท
ปริมาณ 312,80.9 ตัน
▼ 9.6 % YOY

มูลค่าการส่งออก
21,560.8 ล้านบาท
ปริมาณ 92,293.5 ตัน
▼ 32.0% YOY

มูลค่าการส่งออก
1,434.1 ล้านบาท
ปริมาณ 6,765.7 ตัน
▲ 52.2 % YOY

มูลค่าการส่งออก
349.7 ล้านบาท
ปริมาณ 1,476.2 ตัน
▼ 31.1% YOY

มูลค่าการส่งออก
30,217.2 ล้านบาท
ปริมาณ 164,826.5 ตัน
▼ 34.7% YOY

มูลค่าการส่งออก
7,094.6 ล้านบาท
ปริมาณ 38,222.1 ตัน
▼ 43.8% YOY

มูลค่าการส่งออก
2,042.7 ล้านบาท
ปริมาณ 12,983.3 ตัน
▲ 123.1% YOY

มูลค่าการส่งออก
1,790.7 ล้านบาท
ปริมาณ 11,616.3 ตัน
▲ 128.8 % YOY

***NOTE : เทียบ %YOY ตามมูลค่าส่งออกของ SME

ส่งออกผ่านด่านชายแดนที่สำคัญ ของ SME จำนวน 3 ด่าน

- ด่านศุลกากรนครพนม (ศก.2) มูลค่า 12,476.5 ล้านบาท (ทางบกทั้งหมด)
- ด่านศุลกากรหนองคาย (ศก.2) มูลค่า ล้านบาท (ทางรถไฟ มูลค่า 349.7 ล้านบาท / ทางบก มูลค่า 2,927.0 ล้านบาท)
- ด่านศุลกากรเชียงแสน (ศก.3) มูลค่า 10.7 ล้านบาท (ทางบกทั้งหมด)

ภาพรวมการส่งออกทุเรียนไทยไปยังประเทศจีน ปี 2568

ภาพรวมการส่งออกทุเรียนไทยไปยังประเทศจีน ทุก SIZE ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. - 30 เม.ย. 68
มูลค่า 22,301.7 ล้านบาท ปริมาณ 81,783.8 ตัน

ทางบก

ทางถนน

ทางรถไฟ

ภาพรวม

มูลค่าการส่งออก
20,333.2 ล้านบาท
ปริมาณ 70,734.2 ตัน

▼ 22.1% YOY

SME

มูลค่าการส่งออก
7,571.9 ล้านบาท
ปริมาณ 28,356.6 ตัน

▲ 47.4% YOY

ภาพรวม

มูลค่าการส่งออก
136.3 ล้านบาท
ปริมาณ 739.3 ตัน

▼ 73.5% YOY

SME

มูลค่าการส่งออก
3.2 ล้านบาท
ปริมาณ 17.5 ตัน

▼ 97.9 % YOY

ทางเรือ

ภาพรวม

มูลค่าการส่งออก
949.9 ล้านบาท
ปริมาณ 5,307.4 ตัน

▼ 91.3 % YOY

SME

มูลค่าการส่งออก
328.1 ล้านบาท
ปริมาณ 2,026.8 ตัน

▼ 87.7% YOY

ทางอากาศ

(ไม่รวมคนถือขึ้นเครื่อง)

ภาพรวม

มูลค่าการส่งออก
882.2 ล้านบาท
ปริมาณ 5,002.9 ตัน

▲ 29.4% YOY

SME

มูลค่าการส่งออก
528.7 ล้านบาท
ปริมาณ 3,285.1 ตัน

▼ 16.0% YOY

***NOTE : เทียบ %YOY ตามมูลค่า ของ SME

ส่งออกผ่านด่านชายแดนที่สำคัญ ของ SME จำนวน 2 ด่าน

- ด่านศุลกากรนครพนม (ศก.2) มูลค่า 3,792.9 ล้านบาท (ทางบกทั้งหมด)
- ด่านศุลกากรหนองคาย (ศก.2) มูลค่า 1,491.3 ล้านบาท (ทางรถไฟ มูลค่า 3.2 ล้านบาท / ทางบก มูลค่า 1,488.1 ล้านบาท)

SWOT

S

- คุณภาพทุเรียนโดดเด่น – รสชาติ กลิ่น เนื้อสัมผัส เป็นที่ยอมรับในตลาดจีน
- มีพันธุ์หลากหลาย – หมอนทอง ชะนี ก้านยาว รongรับตลาดเฉพาะกลุ่ม
- มีผลผลิตทั้งปี (ในฤดูและนอกฤดู)
- เกษตรกรมีความสามารถและประสบการณ์ในการผลิต

O

- แบรินต์ทุเรียนไทย สามารถพัฒนาไปสู่ตลาดพรีเมียมได้ และยังสามารถขยายไปตลาดอื่น ๆ ได้อีก เช่น อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลี ตะวันออกกลาง ฯลฯ
- โครงการพัฒนารถไฟความเร็วสูง รถไฟไทย - ลาว - จีน (กรุงเทพฯ - นครราชสีมา) ช่วยลดต้นทุนและเวลาขนส่ง

W

- ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร – ต่อรองราคาไม่ได้ บริหารจัดการยาก
- ปัญหา GAP ปลอม/สวมสิทธิ์ – กระทบภาพลักษณ์และมาตรฐานส่งออก
- ทุเรียนไทยมีหลากหลายสายพันธุ์ และยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จัก
- กฎหมายยังไม่ชัดเจนในการห้ามขายทุเรียนอ่อน และช่องว่างกฎหมาย

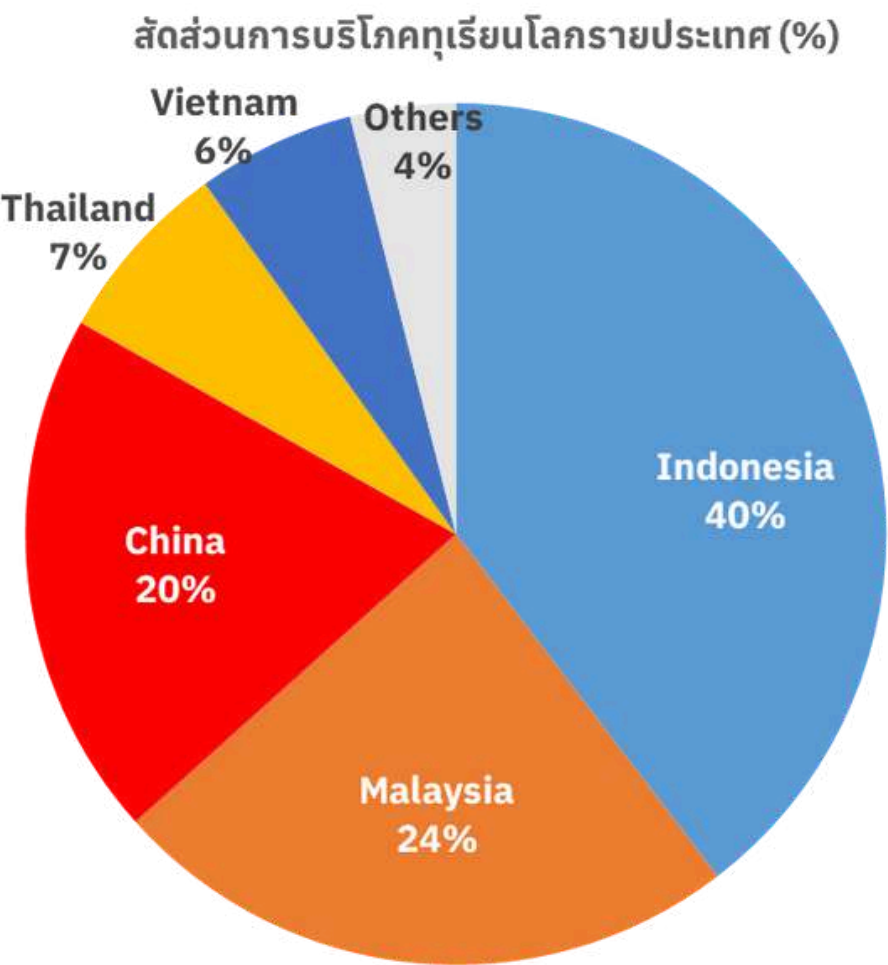
T

- ภูมิอากาศแปรปรวน – ฝน-แล้งกระทบปริมาณและคุณภาพ
- เสี่ยงพึ่งพาจีนมากเกินไป – ถูกควบคุมราคาหรือระงับนำเข้าได้ง่าย
- ทุนต่างชาติครอบงำ Supply Chain – เกษตรกรไทยเสียเปรียบ
- ตลาดทุเรียนมีคู่แข่งเพิ่มมากขึ้น เช่น เวียดนาม ลาว มาเลเซีย

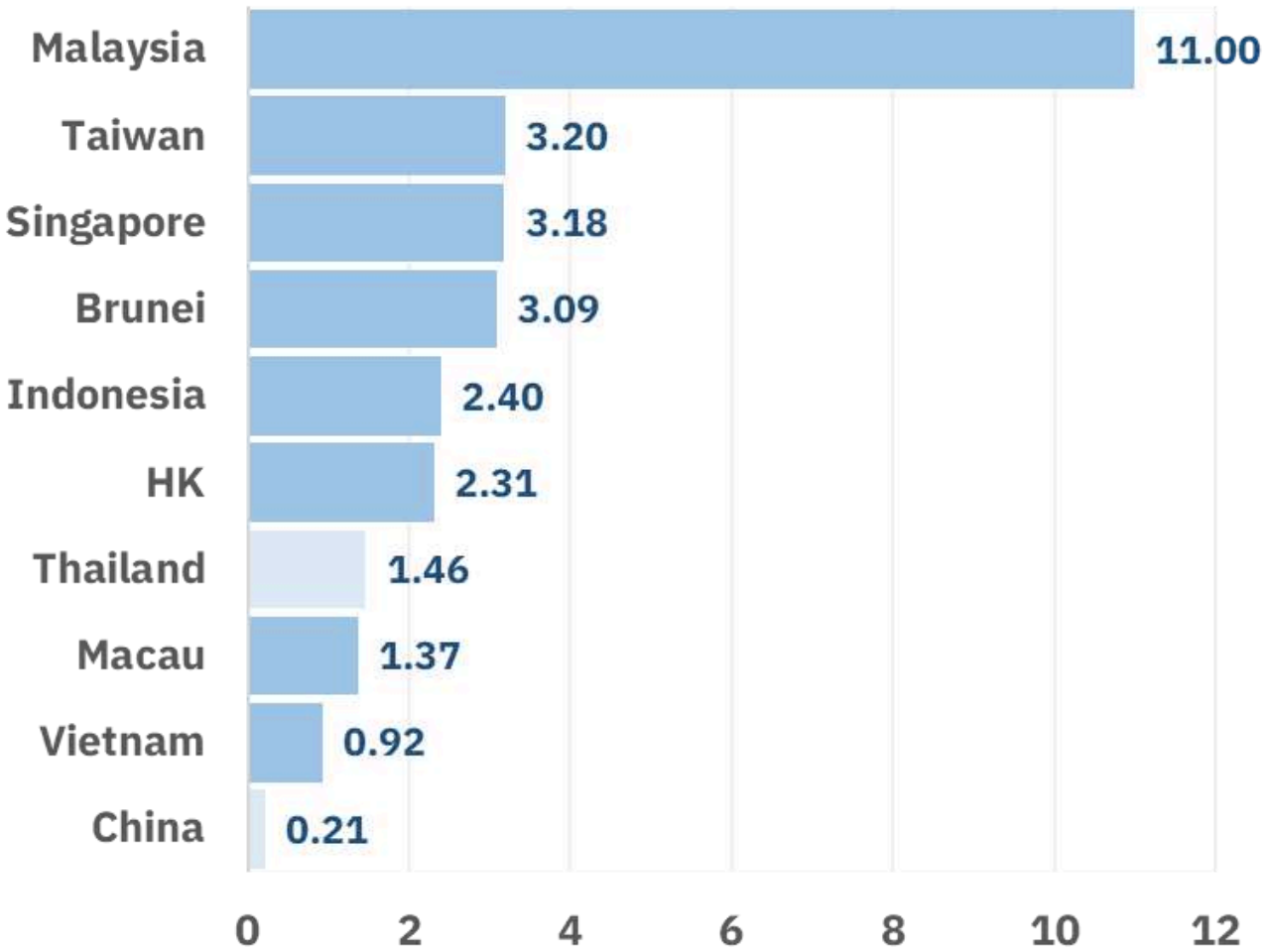
	สวนทุเรียน		โรงคัดบรรจุ/แปรรูป		ผู้ส่งออก		ผู้บริโภค
คุณภาพ	ใบรับรองการตรวจเปอร์เซ็นต์เนื้อแห้ง (ตรวจแป้ง) ประกาศวันเก็บเกี่ยวทุเรียน และเปอร์เซ็นต์น้ำหนักแห้งในแต่ละสายพันธุ์(มกษ.3-2556) ความเชี่ยวชาญ ประสิทธิภาพในการปลูกทุเรียน ขาดความรู้ที่จำเป็น และการแจ้งเตือนภัยต่างๆ	ทุเรียนอ่อน มีบกลงโทษ แต่มีปัญหการบังคับใช้ (ไม่มีผู้เสียหาย) 	ชุดปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพทุเรียน ด้านตรวจพืช (โรค, หนอน) สื่อสารให้ชาวสวนปฏิบัติตามมาตรการ เห็นแค่ประโยชน์ระยะสั้น	รอผลตรวจนับ (1 สัปดาห์) - จำนวน lab ไม่เพียงพอในช่วงพีค - อยู่ไกลจากแหล่งผลิต		สวมสิทธิ์ทุเรียนไทย อยู่นอกเหนือการควบคุมของไทย ต้องผ่านประเทศเพื่อนบ้านก่อนเข้าจีน	เชื่อมั่นในคุณภาพ: ทุเรียนไทยยังถูกยกให้เป็นทุเรียนคุณภาพที่ชาวจีนนิยม มีหลากหลายสายพันธุ์ให้เลือก
	มาตรฐาน	GAP/GAP+ (มกษ.9001-2564) จำเป็นต้องมีถ้าส่งออกปจีน (ไม่มีค่าใช้จ่ายในการขอ แต่อาจมีค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงสวน) และต้องขึ้นทะเบียนกับ GACC การปรับลดเกณฑ์ปริมาณผลผลิตขั้นต่ำ จาก 5 ตัน เหลือ 2.5 ตัน ถูกระงับ/เพิกถอน GAP ง่ายๆ ที่ถูกสวมสิทธิ์	สวมสิทธิ์ GAP - มีบกลงโทษชัดเจน แต่อาจไม่รุนแรงพอ - ล้งเถา - ระบบตรวจสอบย้อนกลับยังไม่สมบูรณ์	GMP/GMP+ (มกษ. 9023-2564) จำเป็นต้องมีถ้าส่งออกปจีน (ไม่มีค่าใช้จ่ายในการขอ แต่อาจมีค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงสถานที่) และต้องขึ้นทะเบียนกับ GACC DOA ขึ้นทะเบียนโรงงานผลิตสินค้าพืช (ไม่มีค่าใช้จ่าย มีอายุ 2 ปี) เห็นแค่ประโยชน์ระยะสั้น	ห้องปฏิบัติการ (GACC รับรอง) ตรวจสอบสารตกค้าง แคดเมียม, BY2 (จุลินทรีย์ กรณีแช่แข็ง) ค่าใช้จ่าย 5,243 บาท /1 ตัวอย่าง (5 ลูก) lab แจกผลไปที่กรมวิชาการเกษตรเลยเพื่อออกใบรับรองสุขอนามัยพืช และเอกสารอื่นๆ	ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ส่งออกผักและผลไม้ รับรหัสทะเบียนเป็นผู้ส่งออก ใบรับรองสุขอนามัยพืช (PC) สามารถยื่นขอแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้เต็มรูปแบบ	การขนส่ง ใช้ทางบกมากที่สุด ผ่านทางเวียดนาม ทางรถไฟมีศักยภาพ แต่ปัจจุบันยังมีปัญหาการเชื่อมต่อระบบ และจำนวนตู้ไม่เพียงพอ
ราคา		ถูกเอาเปรียบจากล้ง เช่น การคัดเกรดที่ไม่เป็นธรรม ทำทุเรียนนอกฤดู (ทวาย) ราคาดี กำหนดราคาได้เอง แต่ควบคุมผลผลิตได้ยาก	ตลาดผู้ซื้อ - ราคาถูกกำหนดจากตลาดจีนเป็นหลัก - บริโภคในประเทศน้อย	ล้ง:ตั้งเกณฑ์ในการคัดเกรดทุเรียน/กำหนดราคาเอง ผู้แปรรูป: หาวัดทุติยยาก ราคาผันผวน คุมต้นทุนไม่ได้			ราคาลดลง - ทุเรียนเข้าสู่ตลาดเยอะ - กำลังซื้อชาวจีนลดลง จูงใจให้เกิดการสวมสิทธิ์ทุเรียนไทย
	แบรนด์/ตลาด	ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำตลาด/มีแบรนด์ของตัวเอง 	ล้งขนาดใหญ่มีแบรนด์ของตัวเอง โดยมีพันธมิตร/ญาติชาวจีนช่วยทำตลาด ผู้แปรรูป: พึ่งพาเงินทุนจากจีน ในลักษณะรับจ้างผลิต โดยเฉพาะ SME		ส่วนใหญ่มีแบรนด์ของตัวเอง เช่น โลโก้ที่กล่อง แต่การทำตลาดยังต้องพึ่งพาผู้จัดจำหน่ายในจีน SME มีงบประมาณจำกัด ยากต่อการทำตลาดในวงกว้าง		ตลาดยังโตได้อีก: การบริโภคทุเรียนส่วนใหญ่ยังอยู่แค่บางมณฑลเท่านั้น คู่แข่งเพิ่มขึ้น และพยายามแย่งส่วนแบ่งตลาดทุเรียนไทย

19

การบริโภคทุเรียนของโลกและประเทศไทย

ปริมาณการบริโภคทุเรียนเฉลี่ยต่อคนต่อปี (KG)

ที่มา: Durian harvest
www.durianharvests.com/consumption/

ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	การบริโภคภายในประเทศ (ตัน)	การส่งออกปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2561	679,566	762,567	232,145	519,075	35,397
2562	729,466	1,024,795	334,044	682,767	51,177
2563	807,468	1,134,791	474,790	651,763	72,533
2564	868,221	1,218,195	287,233	925,974	119,148
2565*	943,765	1,246,098	382,805	858,485	117,432
อัตราเพิ่ม (%)	8.66	12.24	8.86	14.01	38.31
2566*	1,013,675	1,492,819	500,555	987,196	135,009

- ประเทศไทยมีพื้นที่ให้ผลทุเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี ขณะที่ผลผลิตทุเรียนส่วนใหญ่ส่งออกไปต่างประเทศ
- การบริโภคทุเรียนต่อคนต่อปีของไทย ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับมาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ ดังนั้นหากเกิดปัญหาในการส่งออกหรือทุเรียนล้นตลาด การบริโภคในประเทศจะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ จำเป็นต้องหาตลาดส่งออกแห่งใหม่เพื่อลดความเสี่ยง และวางแผนการลงทุนและวิจัยเทคโนโลยีในการแปรรูปทุเรียนอย่างจริงจัง

ที่มา: สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

โอกาสในการขยายตลาดส่งออกทุเรียนไทย

สสว>>

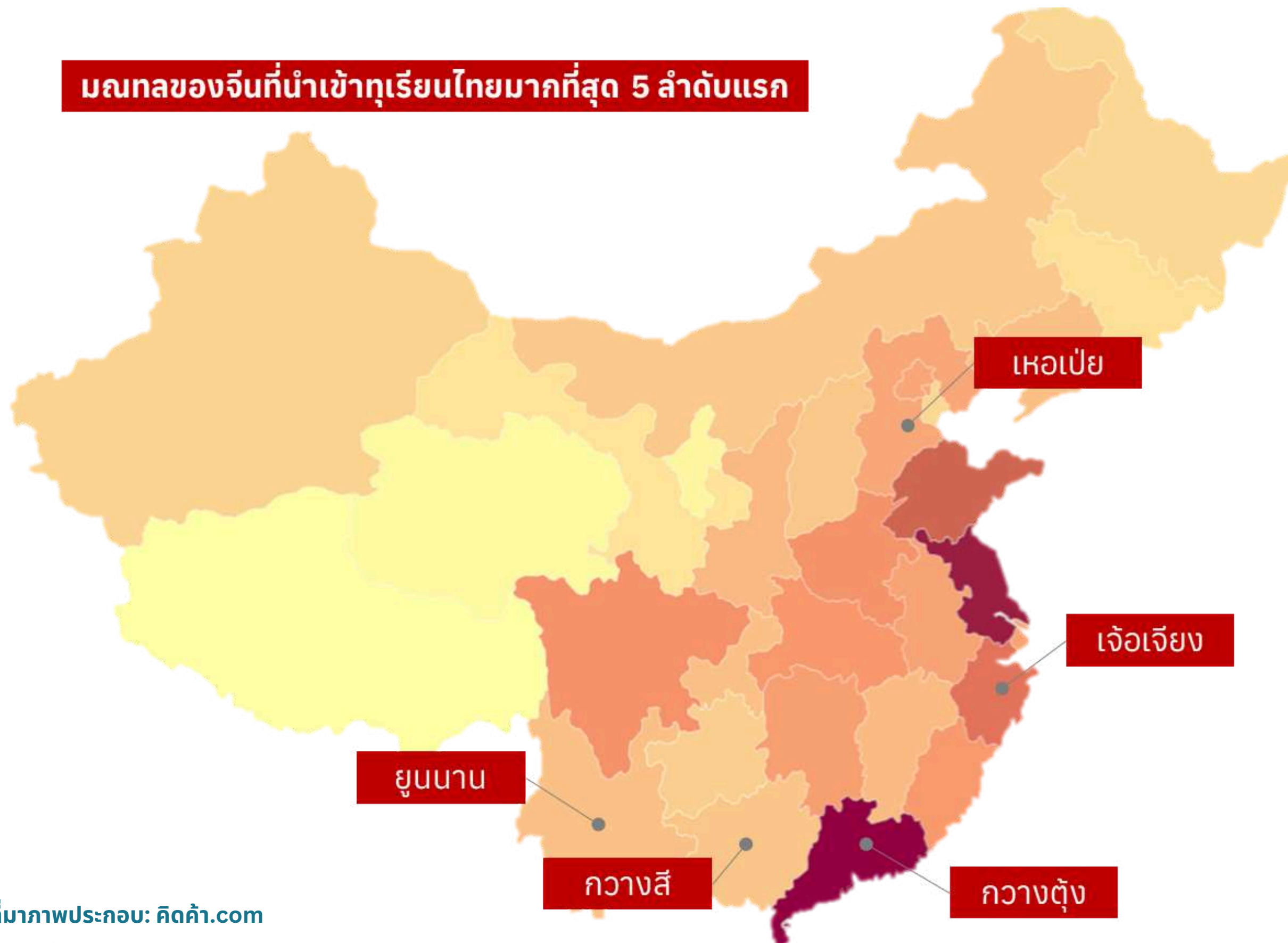

ตลาดจีน

“ยังมีโอกาสเติบโต แม้คู่แข่งจะมากขึ้น”

- ปริมาณการนำเข้าทุเรียนของจีนยังกระจุกตัวแค่ในบางมณฑล โดย 5 ลำดับแรก ได้แก่ กวางตุ้ง ยูนนาน กวางสี เจ้อเจียง เหอเป่ย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเมืองรอง ยังมีอีกหลายมณฑลที่อยู่ลึกเข้าไปที่มีโอกาสขยายตลาดทุเรียนไทย หากสามารถเชื่อมต่อระบบขนส่งทางรางได้ในอนาคตรวมทั้งการทำตลาดเชิงรุก
- อัตราการบริโภคทุเรียนต่อคนต่อปีของชาวจีน ยัง ค่อนข้างน้อย จึงมีโอกาที่จะบริโภคเพิ่มขึ้นในอนาคต
- “ทุเรียนแช่แข็ง” มีโอกาสเติบโตได้อีกมาก แม้ในด้านมูลค่าส่งออกจะยังน้อยกว่าทุเรียนสด แต่พบว่าได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากสามารถเก็บไว้รับประทานได้นาน และราคาไม่ค่อยผันผวนมากนัก
- ผู้บริโภคชาวจีนยังมองว่าคุณภาพและรสชาติของทุเรียนไทยดีกว่าคู่แข่ง

มณฑลของจีนที่นำเข้าทุเรียนไทยมากที่สุด 5 ลำดับแรก

ที่มาภาพประกอบ: คิดคำ.com

*สีของพื้นที่แสดงถึงขนาดเศรษฐกิจโดยสีเข้มแสดงถึงขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ (GDP สูง)

โอกาสในการขยายตลาดส่งออกทุเรียนไทย

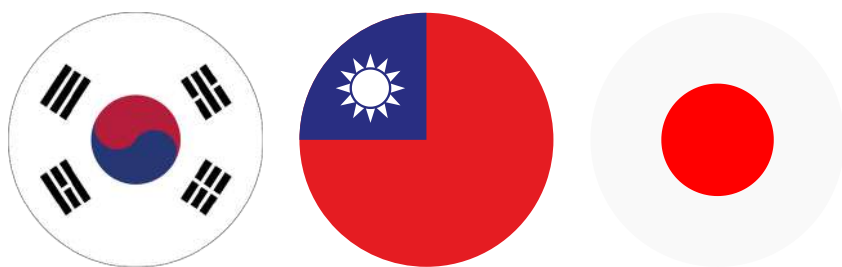
สสว. »

ตลาดส่งออกใหม่ที่มีศักยภาพ “โอกาสของ SME ไทย”

เอเชียตะวันออก

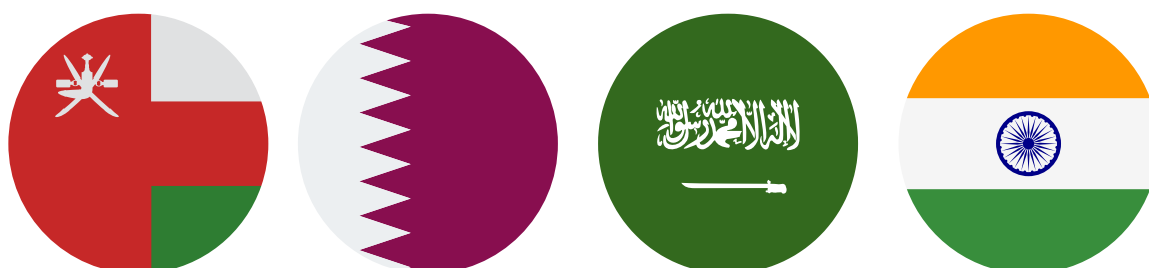
- เดินทางเข้ามาเที่ยวไทยเพิ่มขึ้น ทำให้ทุเรียนไทยเป็นที่รู้จักมากขึ้น

สหรัฐอเมริกา และยุโรป

- ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นชาวเอเชียที่อาศัยในประเทศนั้น
- นำทุเรียนพันธุ์ใหม่ ๆ ที่มีการวิจัย เช่น ทุเรียนที่มีกลิ่นน้อย มีหนามน้อย เพื่อเพิ่มกลุ่มผู้บริโภคใหม่ ๆ
- นำเสนอทุเรียนแปรรูป เช่น ทุเรียนฟรียดราย หรือทุเรียนแช่แข็ง

ตะวันออกกลาง และอินเดีย

- กลุ่มตะวันออกกลางแม้กำลังซื้อสูง แต่ยังไม่รู้จักทุเรียนมากนัก
- ตลาดอินเดียแม้จะมีขนาดใหญ่ แต่มีการนำเข้าทุเรียนน้อยมาก

มูลค่าส่งออกทุเรียนสด ปี 2567 รายประเทศ (MUSD)

Row Labels	Sum of MSME	Sum of tt
81060	915,914,871	3,755,667,283
CHINA	857,348,001	3,658,317,552
HONG KONG	24,716,445	47,172,168
KOREA, REPUBLIC OF	9,818,185	9,912,983
MALAYSIA	0	8,652,698
UNITED STATES	6,369,479	7,045,110
TAIWAN	3,962,543	6,100,483
CAMBODIA	150,500	3,711,622
VIETNAM	2,061,606	2,142,090
UNITED KINGDOM	1,620,077	1,630,625
AUSTRALIA	1,554,636	1,554,646
JAPAN	1,516,833	1,517,011
FRANCE	916,699	938,017
CZECH REPUBLIC	818,035	818,035
NETHERLANDS	761,668	761,668
INDONESIA	71,854	751,246
NORWAY	529,286	529,286
NEW ZEALAND	461,531	463,121
ITALY	462,061	462,061
DENMARK	384,663	415,290
SPAIN	332,287	332,287
OMAN	63,360	105,078
SINGAPORE	4,182	87,627
BRUNEI DARUSSALAM	82,401	82,401
FINLAND	75,361	75,361
QATAR	64,425	71,407
SAUDI ARABIA	46,144	54,321
RUSSIAN FEDERATION	53,578	53,578
AUSTRIA	37,616	37,616
KUWAIT	25,581	27,557
MALDIVES	25,128	25,375
KENYA	18,324	18,324
BANGLADESH	14,827	14,827
BAHRAIN	9,568	9,963
NIGERIA	5,470	5,470
GUAM	4,739	4,739
GHANA	2,123	2,123
INDIA	1,940	1,940

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย สสว.

ความท้าทายของการผลิตทุเรียนแบบอินทรีย์

- การผลิตทุเรียนแบบอินทรีย์เผชิญกับต้นทุนการผลิตที่สูงทั้งด้านแรงงานและวัสดุอินทรีย์
- ตลาดยังไม่ให้ราคามากนักเมื่อเทียบกับทุเรียนที่ปลูกแบบระบบ GAP (Good Agricultural Practices) จึงยังไม่นิยมนและไม่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ
- ผลผลิตที่ได้ไม่แตกต่างจากระบบการใช้เคมีมากนัก หากมีการบริหารจัดการที่ดี
- การควบคุมโรคบางชนิดในระบบอินทรีย์ยังเป็นข้อจำกัด ส่งผลให้คุณภาพผลผลิตภายนอกด้อยกว่าระบบเคมี

ด้านโครงสร้างพื้นฐานและการตรวจสอบคุณภาพ

- จังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกทุเรียนมากที่สุดในภาคใต้และเป็นอันดับ 2 ของประเทศ (327,000 ไร่) รองจากจังหวัดจันทบุรี แต่ขาดห้องปฏิบัติการ (Lab) ที่ได้รับการรับรองสำหรับตรวจสอบคุณภาพและความปลอดภัยของทุเรียน จะต้องนำไปตรวจที่ จ.สงขลา จ.สุราษฎร์ธานี หรือ กรุงเทพฯ

อิทธิพลของล้ง (โรงคัดแยก/คัดบรรจุ) และความไม่เป็นธรรมในห่วงโซ่อุปทาน

- ล้งส่วนใหญ่ (70-80%) ในพื้นที่บริหารจัดการโดยนักลงทุนต่างชาติ (จีน) แต่ดำเนินการโดยคนไทย ล้งเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดราคารับซื้อและการคัดเกรดซึ่งนำไปสู่การเอาเปรียบเกษตรกร มักมีการคัดเกรดที่ไม่เป็นธรรม ทำให้ผลผลิตเกรด AB เหลือเพียง 50-60% และมีการรวมผลผลิตเกรดต่างๆ ในบรรจุภัณฑ์เดียวกันก่อนส่งออกขายในราคาเกรดพรีเมียม

การผลิตทุเรียนนอกฤดูกาล (ทุเรียนทวาย)

- การปลูกทุเรียนนอกฤดูกาล (ทุเรียนทวาย ช่วงปลูกเดือน ต.ค.-ก.พ.) เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนจะมีอำนาจเหนือตลาด โดยเกษตรกรจะเป็นผู้กำหนดราคาขายได้เอง, ขายแบบราคาเดียวเหมาทั้งสวน (คว่ำหนาม) และกำหนดผู้ซื้อ (ล้ง) เองได้ด้วย (ให้ล้งเข้ามาประมูลซื้อ) แต่ก็มีความเสี่ยงสูงในเรื่องของการควบคุมผลผลิตและการบริหารจัดการ

ทุเรียนอ่อนและข้อจำกัดด้านกฎหมาย

- ทุเรียนอ่อนเป็นปัญหาต่อเนื่องโดยไม่มีกฎหมายเฉพาะหรือบทลงโทษที่ชัดเจน
- การบังคับใช้จำกัดอยู่ที่การป้องปราม เช่น การใช้สีสเปรย์พ่นทุเรียนอ่อนที่ถูกคัดออกและหากพบการกระทำผิดซ้ำซากก็อาจจะเพิกถอนใบรับรอง GMP
- การครอบครองทุเรียนอ่อนไม่สามารถดำเนินการได้โดยตรงหากขาดผู้ร้องเรียน

การปนเปื้อนสาร BY2 (Basic Yellow 2) และการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability)

- สาร BY2 ตรวจพบในบางหลังจากการชูปทุเรียนเพื่อปิดตำหนิหรือจากกล่องบรรจุภัณฑ์ที่ไม่ใช่ Food Grade
- ระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ยังขาดประสิทธิภาพ ทำให้ไม่สามารถระบุแหล่งที่มาของสารปนเปื้อนได้ ส่งผลให้เกิดปัญหาการสวมสิทธิ์ GAP และการระงับการส่งออกเมื่อพบสารปนเปื้อน

การยกระดับมาตรฐานโดย มกอช.

- สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ได้กำหนดมาตรฐาน มกษ. 9070-2567 สำหรับการตรวจและรับผลทุเรียนในโรงรวบรวมและคัดบรรจุ (ล้าง) โดยเริ่มใช้ในวันที่ 10 กรกฎาคม 2568 เพื่อยกระดับคุณภาพและความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

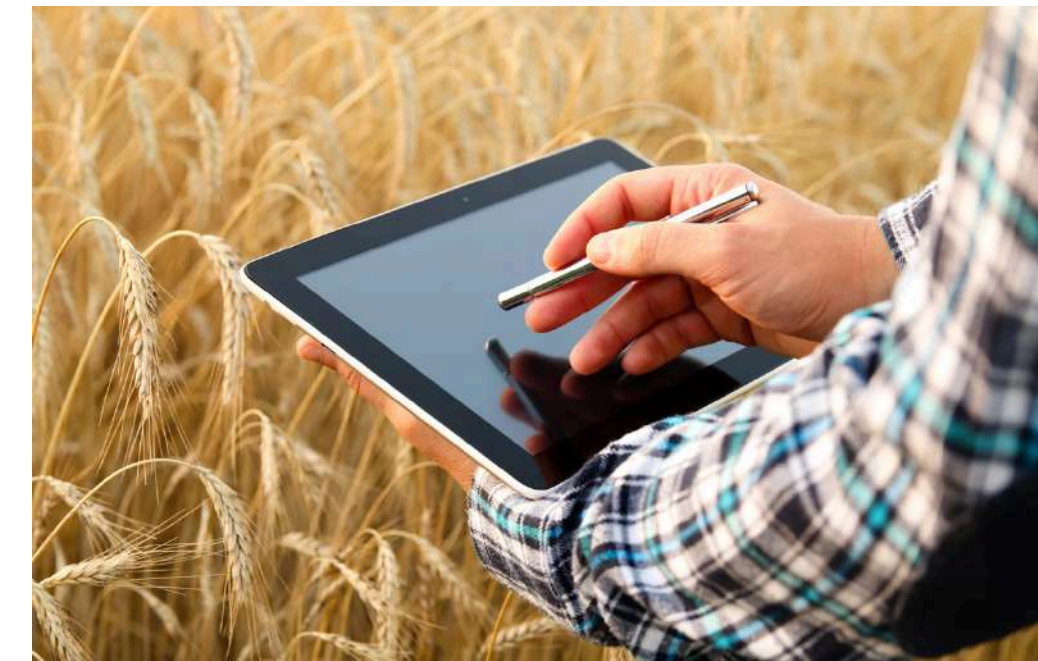
บทบาทจำกัดของภาครัฐ

- หน่วยงานภาครัฐมีบทบาทจำกัดในการสนับสนุนเกษตรกร โดยเกษตรกรต้องพึ่งพาตนเองและชุมชนท้องถิ่นเป็นหลัก ยังขาดกลไกกำกับดูแลการส่งออกและราคาที่เป็นธรรม

ด้านคุณภาพ

- แหล่งความรู้ที่น่าเชื่อถือและตรงตามความต้องการ รวบรวมความรู้เก่า-ใหม่ สำรวจความต้องการของเกษตรกร
- การบริหารจัดการน้ำ ทุเรียนต้องการน้ำมากโดยเฉพาะในช่วงแล้ง ควรสนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำและมีระบบการกระจายน้ำให้ทั่วถึงพื้นที่เพาะปลูกทุเรียน
- สร้างระบบเตือนภัย เพื่อแจ้งเกษตรกรได้รับทราบอย่างรวดเร็ว เช่น แนวทางแก้ไขสารปนเปื้อน กฎเกณฑ์ใหม่ๆ ที่จีนกำหนด

ด้านมาตรฐาน

- เพิ่มประสิทธิภาพของระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) จำเป็นต้องมีการปรับปรุงในหลายด้าน เช่น การพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่ครบถ้วนและเชื่อถือได้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น บล็อกเชน เพื่อบันทึกข้อมูลการผลิต
- การฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ GAP โดยสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกร เพื่อร่วมกันพัฒนาระบบ
- การกำหนดมาตรฐานและข้อบังคับที่ชัดเจน เพื่อให้เกษตรกรปฏิบัติตามได้ถูกต้องรวมถึงการตรวจสอบและลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบอย่างเข้มงวด
- เพิ่มศักยภาพ Lab ไทยให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของจีน โดยยอมรับมาตรฐานร่วมกับจีน เช่น การทำ MOU ความเข้าใจในการตรวจซ้ำ การแยกค่ามาตรฐานระหว่าง เนื้อทุเรียน กับ เปลือก

ด้านการตลาดและราคา

- หน่วยงานกลางกำกับมาตรฐานการคัดเกรดทุเรียน เพื่อให้ราคายุติธรรมและควบคุมพฤติกรรมของล้ง เช่น ไม่ให้แยกเกรดแต่บรรจุรวมกัน หรือ หยุตรับซื้อโดยอ้างเหตุผลเท็จเพื่อกดราคา
- กระจายตลาดและลดการพึ่งพาจีน ควรหาตลาดใหม่รองรับ เช่น อินเดีย ตะวันออกกลาง ยุโรป และส่งเสริมการทำแบรนด์ทุเรียนไทยที่มีคุณภาพ เพื่อแข่งขันในตลาดโลก
- การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน กรมวิชาการเกษตรได้ทำการวิจัยขยายพันธุ์ทุเรียน (พันธุ์ผสม) ได้มากกว่า 10 สายพันธุ์ แต่ไม่ได้มีบทบาทในการทำตลาดหรือส่งเสริมเชิงพาณิชย์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพาณิชย์) โดยเฉพาะเรื่องการสร้าง Branding หรือกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ของประเทศ
- สนับสนุนอุตสาหกรรมทุเรียนแปรรูป เช่น ทอด อบ แช่แข็ง ทุเรียนกวน ทุเรียนผง/แป้ง เพื่อรับซื้อทุเรียนที่ตกเกรด หรือสนับสนุนการตั้งห้องเย็น/โรงงานในพื้นที่ ผลักดันตลาดแปรรูปและ Superfood เพื่อสร้างจุดขายใหม่ที่แตกต่างในตลาดโลก รวมทั้งลดความเสี่ยงเมื่อทุเรียนล้นตลาดในอนาคต

